

Redactionea

se affia in

Strat'a lui Leupoldu Nr. 44.

Scrisorile nefrancate nu se primescu decâtu numai de la correspondintii regulari ai „Federatiunii.“ Scrisori anonime nu se publica. Articlii trimisi si nepublicati se voru arde si numai la cerere espressa se retorna.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratione:

Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siesse lune 5 „ „ „
Pre annulu intregu 10 „ „ „

Pentru Romani'a:

Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
Pre 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taosa timbrale
pentru fiesce-care publicatiune separatu.
In locul deschisu 20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

B. Pest'a, 12 Juniu 30 Maiu. 1875.

Scirile ce sosesu despre candidaturile de deputati d'in celle mai multe cercuri electorali alle tierrei confirma presupunerea, ca poterea miscatoria a guvernului actuale, adica: ministrulu de interne Col. Tisza, tinde nu numai la majoritate guvenamentale, ci mai alessu la majoritate catu se pote, de omogena, stamindu a imulti namerulu deputatiloru de partid'a sa, mai nainte oppositiunale, tra dupa fusiune, firesce, guvernamentale. Acesta tendintia e preanaturala, ca-ci d'insulu trebuie se-si castige omeni, cari se sustiena cu credintia si taria guvernulu seu si se nu aterne de la gratia unei majoritati cu sinceritate dubia la a carei spriginire incerta n'ar pote conta decatu numai de adi pana mane. — Reesindu a-si face asta majoritate omogena, Col. Tisza, va deveni ministru presiedinte, va sta la putere sub totu cursulu sesiunei viitorie. Pote fi ca insi-si corifeii natiunei magiare au doritu acest'a si planulu care incepe a se desvolta sub ochii nostri, au fostu bine premeditatu pentru timpulu reintrorei pactului de la 1867, ce preste unu annu, este a se inlocui cu altulu nou in ceea ce privece affacerile commune alle ambeloru parti alle monarchiei. Tisza va fi omulu a storce catu se pote mai multe concessiuni de la Cislaitani, presupunendu ca acesti-a nu voru prinde corne pana atunci. In acestu casu ar trebui se demisiuneze, catu de voia buna, catu de sila mare, avendu de urmatori pre flessibili conservatori, cari de multu rimnescu la moscenire.

Intemplandu-se ca membrii vechiei partide deakiane se ajunga a fi realessi intr'unu mare numeru, atunci fluctuatiunea se va porni indata la constituirea camerei si vacillarea ministeriului se va presentá mai currendu, decum s'ar pote crede inca de acum. Cu crisele ministeriali suntemu dedati, vomu vedé, daca inchiairea loru se dateza de la ministeriulu actuale, seu de la urmatoriulu acestui-a, ca-ci epoc'a criseloru ministeriali trebuie se se inchiaie pentru a se pote realisá regularea financioloru si multe reforme, ce ascepta activarea loru. —

Dupa ce d'ariele magiare si nemtiesci celle d'aici, se espectorara, care mai domolu, care mai prostesce in contr'a conclusului de la Sabliu, in urma, precum se si cuvine in assemene casuri, se lassara d'a scarmená mai departe fuorulu. Nu asiá. „Magyar Polgár“ de la Clusiu, a carui nesdravanu collaboratoriu Moldoványi Gergely neobositu indruga meréu la cáti. Netangulu, se vede ca, n'a prinsu minte d'in asprele dascaliture ce i dedesse baromesce marele justitiariu allu Transilvaniei facandu-lu se nu uite ca „mirosa a opinea“ si ca neci magiarisandu-se „nu s'au potutu spelá inca de urdulele crescerei primite de la „Gur'a Satului“ (ip-

sissima verba) indegetandu-i estu-modu originea romana, adeca „basa“ dupa Dl. baronu. — Nu; Dl. Moldoványi mai indura si alte loviture de gratia, ca-ci incercandu-se a gasi causele conclusului de passivitat, infrandu-le in puncte, dupa ce i-se arruncara d'in olimpu cate-va fulgere, incepú nefericitulu Tantalulu a-si desminti un'a cate un'a assertiunile salle ce mirosau a imputare la adress'a stapanesca, si, ca se-si verse veninulu pentru atáta ocará mistuita, se appuca gogomanulu a denunciá pre mitropolitii si Eppii romani, ca si candu acesti-a ar poté se fia respundietori dlui Moldoványi pentru passivitatea Rloru Transilvani. Missiunea prelatiloru romani este sublime si ei nu se potu josora ca se faca pre essecutorii ideoloru Dlui Moldoványi, neci a luá roluzi de cortesii electorali. Cea mai efficace cortesia pentru guverne sunt legile celle drepte si tractare umana, fara aceste nemica nu se pote face cu de a sil'a. Increderea, precum iubirea, nu se impune, nu se storce decatu era numai prin increderesi iubire imprumutata. — Dl. Moldoványi crede ca face servitie bune si guvernului si Rloru; dar se amagesce forte tare, ca-ci mai multu strica, dsa prin lipsa de maturitate si experientia irrita numai spiritele in ambe directiunile; deci bunu servitiu va face atunci de va taocé mai multu si va vorbi mai pucinu in cestiunile romanesci; creda-ne, ca nu dsa este chiamatu a le deslegá.

Atát'a s'au scormonitu caus'a conflictului franco-prussianu, pana ce essi la lumina, ca vulpoiulu de Bismarcu numai pentru aceea inscená allarmarea Europei, ca se-si ajunga scopulu cellu teritoriuului cuceritu de cátra Prussiani in resbellulu d'in urma. Acest'a inse i-s'au refusat si dlui suffia si scuipa de necasu, nu dora atátu pentru ca nu i-s'a implinitu dorinti'a, ci mai multu pentru ca i-s'a divulgatu secretulu. Consciinti'a cea rea nu pote ascunde temerile pentru possessiunea cea nedrepta. Hotii pururea traiescu in frica si suppliciuulu fricei este mare tortura. — Organele officiose alle lui Bismarcu nu affia destulle cuvinte magulitorie pentru Andrásy, care nu s'au insocitu procederei de intervenire a Angliei. Firesce ca nu, dsa inca ar fi doritu bunu buccuros realizarea dorintieloru marelui seu principalu si dascalu. De altmintrea dl. Andrásy se ocupa mai multu de daraveri, stamindu a inchiaia tractate comerciale, cu Itali'a, Russi'a si Romani'a. Cu celle doue au si scoss'o la calle, in sa cu acest'a merge lucrulu mai cu anevoia, ca-ci nu vre se fia jupuita, ba d'in lana inca numai atát'a cede, catu i-se dá in schimbu. Vomu vedé ce voru drege DD. Boierescu si Costaforu, ca-ci de la patriotismulu loru asceptamu mai mul-

tu decatu de la allu camerei, dedata a incuviintiá tote cu ochii inchisi.

Cea mai mare parte a membriloru ministeriului ung. si a nume: Wenckheim Tisza, Simonyi, Trefort, Széll si probabilmente si Perczel se dussera pentru cate-va dille la Vienn'a unde in 10 lune cur. se va tiené Consiliu ministeriale sub presidiulu Domnitoriului, inse, nu precum se diceá mai nainte, in cestiunea bugetului comune pentru annulu viitoru, ci in cestiunea Conventiunei cu Romani'a.

Guvernulu austriacu au respunsu la notu guvernului ung. in care se espresso dorinti'a d'a se incepe negociatiunile pentru revisiunea tractatului de vama intre celle doue parti alle monarchiei. Guvernulu ung. prin urmare, va incepe neintardiatu consultarile asup'a elaboratoru ce sunt gat'a, spre a precisá propunerile ce se voru face d'in partea Ungariei.

Se scie, d'in cuventulu tronului, ca alegerea mitropolitulu primatu allu Romaniei, se va face in actual'a sesiune extraordinaria de cátra ambe corpurile legiutorie (senatu si camera) intrunite. Voturile se voru impartí precum se dice intre Pr. SS. Loru: Calinicu AE. si Metropolitulu allu Sucevei in intre Melchisedecu Eppulu Dunarii de josu. Unele d'arie scriu ca ambii acesti prelati ar fi saturati cu sentiminte muscalesci, noi inse nu admitemu ca ar poté essiste asta-di prelati romani lipsiti de patriotismu, caroru-a cu dreptu cuventu li-s'ar poté face assemene invinuire. Administratiunea diecesei metropolitane de Buccuresci este incredintiata, pana la alegerea noului metropolitu, Episcopiloru: Atanasiu de Romnicu, Innocinte de Buzeu si Josifu d'Argisiu.

Rescriptu regescu

relativu la statutulu organicu allu Congressului d'in Carlovetti.

Noi Franciscu Iosifn I. etc.

Dupa ce congressulu nat. gr. or. serbescu d'in Carlovetti au luat de nou la desbatere statutulu relativu si terminandu-lu ni l'a substernutu spre aprobare, Noi, la propunerea consiliului ministeriului nostru ungurescu reg. ne am afflatu indemnatu a-lu aprobá cu ore cari schimburi necessarie parte d'in punctu de vedere allu dreptului nostru de superinspectiune reg. respectivu de incuviintiare si aprobatiune, parte cu privire la formularea mai correcta si mai precisa a unoru espressioni, dupa cari am datu acesta ordinatiune a nostra regesca, era deliberatiunile aprobate sunt urmatoriele:

„Organismulu congressului gr. or. besericescu si nationale serbescu.

Organisatiunea congressului gr. or. besericescu nationale serbescu, pre langa sustinerea dreptului de suprema inspectiune, resp. de aprobare si intarire allu MSalle imp. si apost. reg. pre calle constitutionale essecerendu, se statoresce in urmatoriulu modu:

§. 1. Congressulu beser. gr. or. nat.

serb. este representanti'a credintiosiloru gr. or. din tienutulu metropollei serbesci in affacerile besericesci, scolari si fundationali tiencorie de acestea.

§. 2. Congressulu beser. gr. or. nat. serb. se cuprinde din 75 representanti, dintre cari 25 se alegu din statulu preutiescu, era 50 dintre mireni, dupa ordinea electorale a congressului.

Archiepiscopulu de Carlovetti, resp. metropolitulu-patriarhu gr. or. serb. de assemenea episcopii diecesani, sunt dupa demnitatea loru membrii ai Congressului.

§. 3. Deputatii congressuali se alegu pre trei anni. Mandatulu deputatiloru alessi mai tardiu, la locurile devenite in vacantia, espira de o data cu a celloru la inceputu alessi.

§. 4. Deputatii nu sunt legati prin instructiuni din partea alegitoriloru.

§. 5. Asup'a validitatii alogerii decide congressulu; spre acestu scopu allu are dreptulu d'a emite commissariu pentru constatarea acelloru impregiurari, ce trebuie se le cunosca la decidera asup'a validitatii aliegerii. Despre atare esmissiune totudecun'a va insciintiá inainte pre autoritatea politica, era acest'a va luá measurele necessarie pentru sustinerea ordinei, dar conlucrarea ei se estinde numai pana acolo, ca comissariulu investigatoriu se lu fie faptualmente impedeatu in activitatea sa.

§. 6. Deputatii pre timpulu activitatii loru primescu diarne si retributiunea spesoloru de calletoria, in modulu statorindu prin congressu.

§. 7. Congressulu beser. gr. or. nat. serb. de regula se aduna totu la trei anni pre timpulu dintre pasce si rosalie; era in casuri straordenarie de cate ori va cere trebuinti'a.

Trebuinti'a unei adunari straordenarie o anuncia insu-si congressulu, seu comitetulu congressuale (§. 21.) seu presiedintele acestui-a.

Tota abaterea de la timpulu ordenariu allu adunarii, de assemenea prolongirea mai de parte a unei adunari ordenarie, precum si convocarea unei adunari straordenarie, — acest'a din urma pre langa arretarea obiepteloru de deliberatu, — presiedintele o aduce numai de catu la cunosciinti'a MSalle. Siedintiele ordinare alle congressului se termina in timpu de siesse septemane.

§. 8. In casulu candu MSa ar dori a-si esserce supremulu dreptu de inspectiune printr'unu comissariu, acestu-a n'are incurgere la desbaterile si decisiunile congressului, nici nu pote se impedece activitatea legale a acestui-a.

§. 9. Congressulu se convoca de metropolitulu, seu candu scaunulu acestui-a se affia in vacantia, de consiliulu besericescu metropolitanu, pre langa insciintiare previa cátra MSa si dupa castigarea incuviintiarii din partea MSalle.

MSa are dreptulu d'a proroga precum si d'a dissolve congressulu; in acestu din urma casu inceta valoarea mandatulu deputatiloru; totu d'o data inse metropolitulu este detoriu in timpu de trei lune a face arretare MSalle pentru convocarea congressului nou.

§. 10. Congressulu votedia Regulamentulu affaceriloru salle interne, care dupa prenal'ta aprobare a MSalle, intra invigore la cea mai de aprópe sesiune — Congressulu statoresce ordinea de di.

§. 11. Congressulu se dechiara de constituitu, deca mai multu de diumetate dintre deputatii alessi s'au verificatu si oficialii congressului s'au alessu.

Spre a se poté aduce conlucse valide, se recere presentia majoritatii absolute

membriilor congresului; era conclusele se ioau cu majoritate absoluta a membrilor prezenti.

§. 12. Presedintele congresului este archiepiscopul si metropolitul serbescu de Carlovitii; era in casu de vacantia a scaunului cellu mai vechiu episcopu dupa santire.

§. 13. Congressulu alege unu vice-presedinte dintre mireni pentru intregu periodulu seu, care in casu de impiedecare presedintelui, lu-suplinesce pre acestu-a si i implinece agendele. De asemenea congressulu alege pre notarii necesari pentru fiecare sessiune.

§. 14. Protocollele congresuali; la cererea guvernului, se substernu — dupa ce s'au autenticatu — ministru-presedintelui reg. ung. in copia autentica.

Substernerile congresuali se subscriu de presedinte, vice-presedinte si notari.

§. 15. Decisiile congresului se publica si se punu in lucrare prin presedintele, resp. comitetulu congresului.

§. 16. Congressulu nu primesce nici unu felu de deputatiune.

Congressulu comunica cu patricularii, cu corporatiunile seu cu autoritatile numai prin presedintele seu.

§. 17. Siedintiele congresului sunt publice.

Dreptulu si detoritii a d'a sustiené ordina este a presedintelui; publiculu are d'a se tiene in pace.

§. 18. Cerculu de activitate allu congresului — pre langa sustienerea intregului dreptu de suprema inspectiune a MSalle — se estinde asup'a deslegării regulării, administrării si essecutării prin propriile salle organe a causeru referitorie la obiectele atinse in §. 1: astfel de cause sunt anume: 1.) ingrigirea pentru sustienerea autonomiei besericee gr. or. serbesci; 2.) alegerea metropolitului serbescu gr. or. si a organelor metropolitane.

Din contra, nu se estinde cerculu de activitate allu Congressului asup'a cestiunelor dogmatice si liturgie si ceremonielor, asup'a disciplinei si ordinii besericesci.

§. 19. In specia, de agendele congresului se tiene:

1.) A face statute pentru rugularea parochiilor, protopopiatelor si dieceselor aci intielegandu-se si defigerea numerului si teritoriului dieceselor; mai de parte statute organisatorice pentru officiele comunitatilor besericesci, autoritatile diecesane si metropolitane si pentru congresulu nationale besericescu serbescu;

3.) statute despre dotarea preutimei parochiali, a calugerilor monastiresci, a protopopovitelor, a episcopilor si a metropolitului;

3.) statute despre organizarea scolor si institutelor confessionali de invetiamentu, superiori si, inferiori aci intielegandu-se si sistem'a de instructiune intre marginile legilor de s'atu; — escepandu din contra sistem'a de instructiune pentr institutul teologicu, ce cade in competinta sinodului episcopescu si adeca in privintia obiectelor de instructiune civile — cu ascultarea senatului besericescu-scolare nationale;

4.) statute despre administratiunea, control'a si intrebintarea bunurilor nationale besericesci, intielegandu-se aci si bunurile monastiresci cu privintia inse la scopulu fundatiunilor precum s'a dispusu acest'a si in conclusulu congresuale de la 1865, aprobatu prin resolutiunea reg. din 10 aug. 1868;

5.) statute despre inspectiunea bunurilor besericesci nationale a fondurilor ce stau sub administrarea metropolitului si a episcopilor;

6.) statutulu despre darea de imprumute din fondurile si fundatiunile nationale besericesci gr. or. serbesci;

7.) norme si regule disciplinari in cadrulu statutelor votate de congresu;

8.) Dispusetiuni in privintia redicarii de monastiri noue seu a desfiintării cellor existenti; — tote acestea, pan' aci enumerate norme si dispusetiuni congresuali — intra in valore numai dupa aprobarea MSalle.

9.) Preliminariulu satoritu de congresu despre spele besericesci si culturali alle tuturor fondurilor besericesci-nationale, a fundatiunilor si institutelor — se va substernu ministrului-presedinte reg. ung.

pentru controlare, ca ore la administrarea fondurilor si fundatiunilor se observa statutele existenti?

Deca va fi se se vendia, insarciniedie seu strafornedie, resp. se se schimbe scopulu bunurilor besericesci nationale, fondurile si fundatiunile, seu se va lucra despre repartitiunea vre-unei trebuintie, puse in preliminariu, spre acest'a se cere consensulu MSalle.

10.) Computele finali despre fonderile, fundatiunile si institutele numite in preliminariu, — cu exceptiunea socotelor monastiresci si alle institutelor de invetiamentu, d'espre cari dispune punctulu h) din §. 22, — se se substernu la ministrulu-presedinte reg. ung. nainte de conclusulu definitivu — pentru a preveghia, deca elle consuna cu preliminariulu congresuale si deca revisiunea lor, in privintia formelor, a fostu correcta?

Defigerea numerului si cuprinsului parochiilor, protopresviteratoru, redicarea de monastiri noue, desfiintarea cellor existenti, organizarea consistorielor diecesane si a consiliului metropolitanu, (appellatoriului), se face cu ascultarea sinodului episcopescu.

§. 20. Congressulu alege:

a) dupa unu regulamentu speciale — pre metropolitulu serbescu gr. or.

b) cu exceptiunea episcopilor — pre membrii preutiesci si mireni ai consiliului besericescu metropolitanu;

c) pre referentii scolari ai consistorielor eparchiali, pre referentele generale scolariu si pre membrii senatului scolare besericescu nationale. Alegerea referintei generale scolariu si a referentilor scolari de la consistoriele eparchiali, se substernu pentru prenalta intarire;

d) pre membrii comitetului congresuale si pre suplintii acellor-a.

Alegerile de sub a) b) c) si d) se facu cu majoritate absoluta de voturi, prin bilete.

§. 21. Se va constitui unu comitetu congresuale din 9 membri, si adeca: metropolitulu ca presedinte, unu episcopu, doi individi clericali si cinci civili. Pre acesti-a congresulu i alege din sinulu seu, — si adeca pre unu episcopu fara privire la teritoriu, unu membru preutiescu din Ungaria altulu din Croatia si Slavonia, — de asemenea duoi membri; civili dintr'unulu si duoi dintraltu teritorioru era pre allu cincilea membru mirenescu — fara privire la teritoriu. Pentru substituirea acestor membri, congresulu alege si suplinti, si adeca, episcopu in loculu episcopului pentru membrii preutiesci unu preutu, era pentru cei civili — trei civili. Suplintii se alege fara consideratiune la teritoriu.

Episcopulu, resp. suplintele seu substitute in casu de absentia pre presedintele.

Comitetulu pre timpul duratei salle alege pre vice-presedintese seu dintre membrii mireni.

Mandatulu comitetului congresuale se estinde asup'a intregului periodu congresuale, in totu casulu pana atunci-a, pana candu congresulu nou constituitu nu lu in locuesce prin alti membri al-sii.

Notariulu comitetului congresuale este secretariulu nationale besericescu.

Pentru luarea de concluso se recere, pre langa presedinte — presentia a patru membrii ordenari, conchiamati.

Regulamentulu si-lu votedia — in cadrulu organizatiunei salle — comitetulu congresuale, lu substernu ministrulu-presedinte reg. ung. si dupa aceea congresului spre aprobare.

Membrii comitetului congresuale pre timpul activitatei loru primescu diurne si spele de calatorie ce se veru satoru prin congresu.

§. 22. De cerculu activitatei comitetului congresuale se tiene:

a) A pregati proiecte pentru desbaterile congresuali, standu-i in dreptu, spre acestu scopu a asculta barbati de specialitate:

b) publicarea si essecutarea statutelor si concluselor, votate de congresu si intarite de MSa, ce cadu in sfera de activitate a comitetului congresuale, si controlarea activitatii organelor constituite prin atari statute;

c) numirea prin concursu si pre te-

meiulu arretatei calificatiuni necesarie — a officiantilor fiscali, de economia, de contabilitate si de cassa, pentru tote fondurile fundatiunile si institutele ce privescu metropoli'a intraga; precum si demissionarea acellor-a pentru culpabilitate seu negrigintia, dovedia pre calle disciplinare seu prin sentintia judec.

Substitutiunile interimistica necesarie, de asemenea numirea si demissionarea personalului de cancellaria si de servitiu, le face presedintele totu sub conditiunile de mai susu, si aci in casu de demissionare concernintii au dreptulu de appellatiune la comitetulu congresuale.

d) Comitetulu congresuale inspectiunea nemodilocitu bunurile nationale besericesci, intielegandu aci si fondurile, fundatiunile si averile institutelor si a monastirilor, precum si acelea, cari se administra de metropolitulu si de episcopii diecesani. Spre scopulu acestu-a comitetulu congresuale din timpul in timpul tramite commissari la facia locului.

e) Comitetulu congresuale incuviintiedia imprumuturile din capitalele ce stau sub manipulariunea nationale besericesca.

f) Comitetulu congresuale incuviintiedia — in cadrulu preliminariului votatu de congresu — summele necesarie spre acoperirea trebuntielor extraordinarie.

g) Comitetulu congresuale revele socotelele essaminete de contabilitate alle tuturor fondurilor, fundatiunilor si institutelor, cari sunt supuse decisiuni de contabilitate a congresului.

h) ellu decide finalminte despre socotelele substernute de monastiri si de institute si revedite de contabilitate.

§. 23. Comitetulu congresuale se aduna si lucra in fiecare annu in lunele Martiu, Juniu, Septemvre si Novembre in Carlovitii.

Siedintie extraordinarie convoca dupa debuintia — presedintele seu substitutulu seu.

Protocollele despre siedintiele comitetului congresuale se substernu in copia ministrului presedinte reg. ung.

§. 24. Comitetulu congresuale face reportu congresului la fiecare sessiune despre activitatea sa si i presenta protocollele salle spre vedere.

§. 25. Presedintele si membrii comitetului congresuale sunt respundietori congresului pentru actele lor; ei sunt detori a rebonificarii ori ce dauna, causata de ei seu prin negrigintia lor.

Rebonificarea se pote pretinde numai pre call-a processului ordinariu.

§. 26. Loculu congresului e, de ordinariu, la resiedintia metropolitului serbescu gr. or. sustionendu-se dreptulu MSalle, essecutatu si pana acum'a, d'a pote dispune si altu locu.

§. 27. Organismulu congresului se pote modificaa numai prin votulu a doue din trei parti a tuturor membrilor congresului.

§. 28. Statutele si ordinatiunile asta-di in valore, remanu in valore pre catu tempu nu se voru modificaa seu schimbá cu altele pre calle legale; din contra, acelea cari, si pre catu sunt in contradicere cu acestu organismu, se punu afara de valore.

Dispusetiuni transitorie.

§. 29. Comitetulu congresuale decide in tote causele, cari cadu in cerculu de activitate allu administratiunei diecesane — ca a doua, resp. a treia-a instantia, pana candu spre acestu scopu nu se va infintia unu altu organu.

§. 30. Incetandu directiunea de pana acuma fondurilor besericesci nationale, in loculu ei intra comitetulu congresuale.

Comitetulu congresuale, ca se-si pote incepe agendele officului, pre langa o instructiune provisorie, va aplica in modu provisoriu officialii necesari fiscali, de contabilitate si de cassa, cu lefe satorite, din fondurile besericesci nationale.

§. 31. Incetandu in intielesulu §-lui 30 allu acestu organismu functiunea directiunei de pana acum a fondurilor besericesci nationale si a assistentilor metropolitani, acei-a sunt detori — fondurile, bunurile si depositele de sub manipulariunea lor, pre bas'a conturilor inchiaiate — a le predá

comitetului congresuale, resp. individulu delegatu de acestu-a, pre langa inventariu ordenariu in trei esemplarie, — unu esemplariu avendu a se substernu prin comitetulu congresuale ministrulu presedinte reg. ung. — si socotelele le va face indata si le va presentaa comitetului congresuale.

§. 32. Comitetulu congresuale va elaboraa si propune congresului proiectulu de regulamentu pentru procedur'a la darea de imprumuturi, precum si proiectele despre instructiunea, statulu personale si salariile a officiantilor amintiti in §. 22.

Pre catu tempu acellu regulamentu prin aprobarea MSalle nu va intrá in vietia, voru romané in valore, in privintia dării de imprumute, normativele si usulu de pana acum'a.

§. 33. Comitetulu congresuale va elaboraa si va presentaa congresului proiectele amintite in regulamentulu congresului din 1865, aprobatu prin resolutiunea reg. din 10 aug. 1868, ce inca nu s'au presentatu, precum: dupa I. C. §. 27. despre dotatiunea episcopilor, si dupa I. D. §. 28. si V. §. 5, despre provisiunea calugarilor din marastiri si despre modulu de administratiune a bunurilor monastiresci.

Insarcinandu pre ministru presedintele nostru ungurescu cu promulgarea si essecutarea acestui statutu, declaramu totodata, ca in casulu implinirii postului de inspectoru allu bunurilor, memoratu in §. 16. punctu a) V. B. allu ordinatiunei nostre de la 10. Aug. 1868 ne rezervamu dreptulu de intarire, asemenea vremu ca se se sustiena si mai de parte ministreriului nostru ung. dreptulu de appellatiune si cassatiue in contr'a judecatilor de a doua si respectivu de a trei-a instantia trecut in atributele comitetului congresuale prin dispusetiunile presentelui statutu de organizatiune.

Fiume, 14. Maiu, 1875.

Franciscu Iosifu I. m. p.

Bar. Bela Wenckheim, m. p.

Modificatiunile facute la propunerea ministeriului ung. ca unele ce preiudeca drepturilor de autonomia a besericee serb. au displacutu si congresulu in adress'a de multiamire roga pre M. Sa pentru inlaturarea acellor restrictiuni, dicandu:

„Prin acestu actu allu gratiei domnesci, se puse temelie pentru vietia de cultura nationale besericesca a pururea credintiosului poporu serbescu, care in viitoriu se va misca si desvolta in libertate mai mare potendu estu-modu reparaa spre binele seu si allu statulu ce ce in urmarea starei incerte, fusesse silitu a negrigii pre terrenulu besericescu si de cultura. Dupa ce poporulu serb. ajunsu sub intielect'a guvernare a M. V. in possessiunea drepturilor pentru cari aproape doue secle staruisse pre bas'a privilegiilor nationale castigate si garantate prin legile statului, Congressulu in numele seu si allu intregu poporulu reprezentatu prin ellu, si-tiene de cea mai santa detoritia, a esprime cea mai viua multiamire omagiale pentru acesta noua doveda de gratia si intielectiunedu domnitoriu.“

„Congressulu punendu increderea in gratia M. V. crede a nu gressi, declarandu ca l'a superatu forte, cumca modificatiunile facute la propunerea ministeriului ung. relative parte la dreptulu reg. de subinspectiune, parte la precisarea mai correcta si mai respundietoria a unor espressioni, — intre cari unele de mare importantia essentiala — s'au facutu intr'unu modu, ce prin unilateralitatea lor nu se potu reconcilia cu principiulu de autonomia si de constitutionalismu.“

„Esprimendu temerile aceste, prea supusulu si credintiosulu Congressu nat. serb. se mangaia cu sperantia intemeiata, ca si aceste in cellu mai scurtu tempu se voru inlaturaa pre calle legale“, etc.

Statistica

Emigrațiunii germanilor în România *)

Printre mediu-locele ce Machiavelu recomandă *Principelui* său pentru a conserva o provincie cucerită, nu este nici unul care să-i para așa de avantajos subtot punctele de vedere de câtu de a tramite intrinsă colonie. Acesta procedea i pare mai comoda de câtu mediulocele diplomatice, mai sigura de câtu a ruina provinciile ce voiesc să supună, mai economică de câtu a întreține intrinsă trupe numeroase.

Germanii au perfecționat într'unu modu remarcabilu doctrină machiavelică. Pre candu ilustrulu secretaru Florentinu nu propunea colonizarea de câtu pentru a menține în supunere națiuni deșă cucerite, Germanii o aplica și națiunilor pre cari proiecteaza să le supună mai târziu.

Se știe că numai germanisandu Slesvigulu și Holstein printr'o colonizare lentă și nesimțitoră, ei au pretinsu să justifice cucerirea acestei parti din Danemarc'a. Amu arretatu deșă în *Revisita* noastră de la 6 Ianuaru 1844 cumu aceea-si infiltratiunea a elementulu germanu în Pomerani'a eră cu sciințtia organizată de guvernulu prussianu, cum ea se facea totu atât de lentă, mai lentă pote, dară totu asiă de sigura, în provinciile slave ale Austriei.

Ideea de a coloniza Danubiulu-dejosu pentru a-lu ocupa în urma, nu este nou în creerii Teutonilor. De multu timpu deșă, economisti și omenii de Statu ai Germaniei vedu cu intristare că sute de mii de germani, parasescu pre fia-care annu țieră loră pentru a merge să populeze și să inavutiesca Statele-Unite. Intr'adeveru acesti coloni perdu repede limbă și caracterele loră nationale pentru a deveni Americani, și sunt completamente perduți pentru patri'a mama. Din contr'a ce forția pentru Germani'a, deca ea aru poté să întorca asupr'a țierrelor slave, maghiare și romane ce o incongiura, acestu currinte care teresce cea mai mare parte din emigrantii sei cătra Lumea-Nouă.

Acesta cugetare atntisise multe spirite în Germani'a, candu unu economistu illustru, Fridericu List, veni să-i dea o autoritate mai mare în *Sistemulu seu nationalu de economiă politică*. Esclusivu preocupatu de interesele Germaniei, și nestudiandu celle-lalte țiere de câtu pentru a trage invetiature proprie a lumină patri'a sa. Afara de acestea, List dobandisise din Americ'a unu spiritu prea pozitivu și prea practic. — Ellu vedisuse de aproape cumu nationalii și uita Europ'a o data ajuns în Lumea-Nouă, și regreta că nu-i vedeă fixandu-se în țierele cari incongiura patri'a loră. „Cu de cinci ori mai puțini bani și timpu de câtu costa pentru a se duce pe țiermii liculu Erie, unu locuitoru dupa Dunarea-de-susu pote să se transporte în Moldavia și în Valachia, seu în Serbia, seu înca pre cost'a sud-vestica a mării Negre.“

Ideea emissa de List incolția deșă, pentru a dîce astu-felu, în opiniunea publica. Înca din 1835, o societate se formase la Lipsca, pentru a incurgia colonizarea Orientulu prin Germani.*) În câti-va anni, 15 comitete se formara dupa modelulu acellui-a din Lipsca; în 1848, elle se reunira în acestu orasu pentru a se întellege. Acollo isbueni acellu strigatu: „*Drang nach Osten*“ (în gramada spre Oriente!) asiă de adesea repetatu de atunci.

Dupa d. Luys, s'aru poté numeră asta-di 52 comitete analoge; și chiaru ar fi la ministeriulu affaceriloru straine la Vienn'a o secțiune particulara pentru colonizarea orientala.

Fia năi naturalu ca colonizarea germana să se facea mai repede în țierele slave supuse monarhului austriacu de câtu la națiunile independente. Numai astu-felu în Tirol, 60 la suta din populațiune, și în Silesi'a austriaca 50 la suta sunt germani. Cu tote silintiele desperate alle Cehiloru, ei nu scapa de germanisatiune, și deșă 37 la suta din locuitorii Boemiei sunt Germani.

Maghiarii, cu tota autonomi'a loră, nu resistu de locu mai bine la vecinatețea Germaniei. Dreptu vorbindu, populațiunea din campie nu numera de locu mai multe de 10 germani la o suta de locuitori, — ceea ce este deșă considerabilu. I'ara se știe câtu e de greu a desnationaliza unu poporu pana în colib'a țieranului. Dacă vomu considera orasiile unguresci, vomu vedé în elle limb'a germană ca limba usuală. La o suta de locuitori, sunt 48 germani la Pest'a și Bud'a, **) la Presburg (Posionu) sunt 66 și la Oedenburg 97 la suta.

De altu-mintrelea Maghiarii favorisa introducerea germanilor în țierele slave ce depindu de coron'a loră prin pretentiunea ce au d'a impune toturor *groșnic'a loră limbă*. Înainte d'a allega între limb'a germană și cea maghiară, adica între o limb'a pre care tote țierele civilisate o întellegu, și o *idioma mai pucinu armoniosa și infinitu mai pucinu respandita*, se întellege că Serbii, Croatii, Transilvanii, (Romanii) etc., se resemneza a preferă limb'a germană.

De aceea, nici unulu din poporele legate artificialu de monarhi'a magiara nu scapa invasiunii teutonice. Orasiile mai cu sēma devinu germane și perdu pana chiaru și numele loră; în Transilvani'a, *provincia romana*, Clusiu (de la latinulu *Clusium*) a devenitu Klausenburg; Sabiu, a devenitu Hermanstadt, și numera 70 germani la o suta de locuitori; în Bucovin'a Cernauti numera 35 la suta; era în Timisior'a în Banatu, 47 la suta, etc.

Dară de candu germanizarea provinciiloru ne-germane din Austri'a nu mai este de câtu o cestiune de timpu, ambițiunea germanilor a crescutu. Nu li mai este de ajunsu că au înlocuitu pre Vendi în Prussi'a propria, și pre Polonesi în ducatul de Posen și în Silesi'a; nu li este de ajunsu a germanisa pucinu câte pucinu tote provinciile slave și latine din Austri'a; marea Negra este acumu care constituie dupa dînsii limtea naturală a imperiulu loră. Si acēt'a în numele unui nouu principiu formulatu de List, dupa care unu poporu are dreptulu a possede gurele fluviuriloru sale!! — Acestu principiu aru justifică, se vede, cucerirea Holandei, și aceea a Turciei și Romaniei!

De altu-mintrelea argumentele nu le lipsescu nici o data pentru annessarea acestei din urma țiere. Ca de obicei aceste argumente sunt trasse din archeologia. De si filologi'a cea mai elementara, antropologi'a și simpl'a istoria romana demonstra forte multu că Romanii sunt de origine latină, s'a găsitu filologi germani destullu de cutediatori pentru a sustiené că Romanii sunt și ei Germanii!!! Că-ci ei descindu din Daci, dîcu aceste ingenioase spirite, și Dacii (se camu assemenea în pronunția cu Deutsch) erau de rasa tudesca!! Nu ne vomu agatia a face să se observe câtu de multu aces'u argumentu ar fi departe de a justifică cucerirea, chiaru dacă aru peccatu prin basa. Dară ellu nu este fundatu de câtu pre o fantasia antropologica cu totulu ridicolă. Că-ci Romanii descindu din Romani mai multu de câtu din Daci, și de altu-mintrelea Dacii erau probabilmente Pelasgi (dupa D. Henri Martingali), era nu germani.

O calitate pre care poporulu ro-

manu o datoresce fără indoieila illustrei sale origini, este resistenti'a extraordinaria ce offere ori-carei nationalități straine. Acî se recunoscu descendenti acellorū Romani, cari prin câti-va coloni schimbara nationalitatea Spaniei și implantara asiă de tare limb'a, legile și obiceiurile loră, în câtu nici invasiunile gotice, nici dominiatiunea seculară a Maurilor, nu putera alungă dintr'ins'a spiritulu Romei. Ecce ce scrie unu consule francescu *) de la Timisior'a: „Nici o națiune nu este mai persistentă; nu numai că ea resiste mai pretotindene influenției Maghiarilor și Germanilor, dară înca ei au asupr'a poporeloru cu care se afla amestecati, o singulară forția de asimilatiune. Ei nu invetia limb'a veciniloru loră pre cari i șlescu să întellega pre a loră. E de ajunsu, cumu dîcu Serbii, ca o femeie romană să fie introdusa într'o familie, pentru că în puțini anni tota cas'a să devina romană. Astu-felu au disparutu tote urmele Serbilorū cari se stabilisera în Transilvani'a; astu-felu, limb'a, obiceiurile, nationalitea romană, au înlocuitu, într'o multime de sate din Banatu limb'a, obiceiurile, nationalitea serbă. Acesta transformare este opera secleloru; ea se opereza subtot ochii nostrii cu o rapiditate surprindietoria. De la 1848, adica în spatiu de 25 anni potemu cită mai multe sate cari s'au romanisatu cu totulu.“ (Si 'ntravederul, autorule le citeza, cu cifrele oficiale în mana.)

Germanii știu bine câtu de multu tenace este nationalitatea ce ei combatu în provinciile romane, ce sunt subtot dependinti'a loră. De aceea dirigu dînsii contr'a loră tote silintiele și tota severitate loră.

De alta parte Germanii nu ascundu de locu pretentiunile loră asupr'a țiermiloru mării Negre. La 13 Martiu trecutu se creaa o universitate la Cernautiu romana situata în extremitatea orientala a imperiulu și rapita acumu unu seclu Moldaviei. Nu numai germana fu impusa acestei universitati, daru chiaru unu deputatu romanu, cerendu că să fie cellu pucinu o catedra de limb'a romană, i se respunse că tocmai pentru a respandi dincolo de limitele imperiulu imperiulu germana se creaa aceste Facultati.

Unu progressu multu mai considerabilu facea germanismulu în dîu'a candu imprudentia guvernulu romanu și incuri'a poteriloru interessate la scaparea acestei națiuni lassara pre Austriaci se iee exploatarea Dunarei Fridericu List simțise forte bine importanti'a posesiunii acestui fluviu pentru successulu colonizării germane pre marea Négra. „Este evidentă dicea dînsulu că aceste colonie n'aru profită Germaniei de câtu candu schimbulu produselor fabricelor germane, contr'a productelor agricole alle coloniloru, n'aru întelni nici unu obstaculu și aru fi convenabilu ajutatu de căi de comunicatiune economice și repedi. (Căile de junctiune?) Trebuie dară ca Austri'a să înlesnească câtu sa va pote mai multu comerțulu de transitu pre Dunare, și ca navigatiunea cu vapore pre acestu fluviu se iee o mare activitate.“ (Portile de fieru cerute de Austria ce însemneza?)

Germanii facura mai multu de câtu nu cereă ilustrulu loră economistu: Compani'a pachetoturiloru de pre Dunare, ornata de uumele pucinu elegantu, daru eminentamente germanicu de *K. K. Donaudampfschiffahrtsgesellschaft*. „Useza de Dunare ca de unu fluviu allu său, ne dice d. Luis. Ea possede în totu lungulu littoralulu avute stabilimente, ateliere de reparatiune oficie porturi admirabilu situate, pana și unu superbu hotelu pentru marinarii sei. Nu este rar de a se vedé detasiaminte din acesti marinuri armati și commandati

militaresce, traversandu strade orasiiloru riverane și turce. în marea indignare a autoritatiloru locale. Acest'a este preludiulu cucerire.“

Nu se pote cugetă fără intristare ca privilegiu asiă de essorbitate au fostu concesse de imprudentulu principe Stirbey pentru spaimentori'a perioda de 99 anni. Prin vast'a arteri'a a Dunarei se stracora produsele manufacturii germane, și esportulu loră în Romani'a este înca înlesnitulu prin tractate de comerțu impuse de Austria și cu totulu în avantajulu seu.

(Va urmă.)

România.

Adunarea deputatiloru s'au constituitu în 24. Maiu, a. c. st. v. tote alegerile s'au essaminatu și verificatu a fara de un'a, care contestata, remase a se verifică mai târziu. Verificarea titlurilor s'au facutu sub presiedinti'a veteranulu Brailoiu. Oppositiunea au luptatu pentru annullarea aligeriloru facute sub presiunea guvernulu, prin batausi, etci dar firesce, n'au pututu reessi în contr'a falangei ministeriali. La alegerea presiedintelui camerei, cei vr'o 30 deputati d'în oppositiune se abtineru de la votu, 7 insi d'între ei dederu bille albe.

D'în scirile electrice, publicate în acestu dîariu, cetitorii nostrii voru fi aflatu că nou'a tarifa a Romaniei revoltă pre omenii de statu ai Ostrunguriei, cari pusera tote în miscare ca să impedece introducerea acelei tarife, prin care se urca, precum se și cade, vam'a pentru manufacturile straine și anume pentru provenientiele d'în Austri'a. — Cumca diplomati'a ostrunguresca au isbutitu a trage în partea sa guvernele Europene spre a face remonstratiune în contra tarifei, constata antâiu dîariulu franc. d'în Bucuresci „*L'Europe Orientale*“ care în asta cestiune anuncia „Consululu gener. allu Francei (!) la Bucuresci, în numele reprezentantiloru poteriloru au transmisu guvernulu Romaniei o nota collectiva *protestandu contr'a nouei tarife vamali protectioniste*, carea are să între în vigore cu 1. Iuliu, a. c.“ Acesta scire o confirma apoi dîariulu officiosu „*Press'a*“ d'în Buc. care înse, încungiura protestulu collectivu, — ca și pisic'a laptele cellu ferbinte, — și sistarea tarifei cerca a o pune în spinarea comerciantiloru romani.

Ecce ce dice în Nr. seu 112 de la 25. Maiu, a. c.

„Ni-se comunica preocuparea și îngrijirea ce au mai multi comercianti pentru aplicarea legii tarifeloru celoru noue de la 1 Iuliu fitoru. Acesta preocupare provine mai a lessu din acest'a, că legea nu este înca destullu de bine cunoscută, timpulu promulgării ei fiindu prea apropiatu de allu aplicării, și cu acest'a s'ar aduce multe sdrućinari în daraverile comerciale.

Acesta îngrijire ni-se pare și noa legitima. Înse, dupa câte am aflatu, această lege va fi imposibilă a se aplică la 1. Iuliu fitoru; ni-se afirma că d. ministru de finantie, în just'a sa preocupare de a nu se gicni seu atinge întru nimica interesele comerțulu, bine întellesse, ar fi decisu a presintă Camerei în sesiunea acest'a unu proiectu de lege, prin care să cere amanarea aplicării tarifelorū noue înca pentru cate-va lune.

Suntemu siguri că si Camer'a va aprobă assemenea mesura, și ast-felu toti d-nii comercianti voru avé timpu destulu a luă măsurile ce i voru interessă. Se pote înca speră că în acestu timpu s'ar mai poté înca revisui și îndreptă această lege a tarifelorū, dupa cum sa facutu și cu aceea a vamiloru;

*) Estrassu din „la Republique française.“
**) France, Prusse, Russie, par Luys, Paris.

**) Ba preste 60 la Pest'a și Preste 80 la Bud'a. Red.

*) Probabilmente D. Picot. Red.

căci se dăce că unele tarife ar fi reu asse-
diate și altele prea esagerate. Ar fi ast-felu
timpu a se îndreptă și asemenea defecte."

Officios'a se ferește, că de focu a
scapă unu singuru cuventu despre pres-
siunea straina, carei a se pare, ca gu-
vernulu nu au potutu si cu anevoia va
poté sè resista. Apoi cum sè pota estu-
modu prosperă industri'a tierrei, candu
guvernulu n'are destulla taria spre a-i
da protectiunea necessaria.

Acum se inregistreamu, spre buc-
curi'a totoruru Rloru, cea mai placuta
scire si de mare importantia pentru cul-
tura' nationale. *Marea* fundatiune a *Ma-
relii Nilonu*, despre care annuncias-
semu si noi, este *fapta implinita*. Pana
vomu poté impartesi testulu insu-si allu
testamentului, lassamu sè urmeze aci,
dupa diariulu „*Press'a*“ d'in Buc. ur-
matori'a comunicare

„Unu testamentu monumentale“

Repausatulu intru fericire *Nifonu*,
Mitropolitu-primatu allu Romaniei, a
lassatu unu modelu de testamentu,
destinandu insemnat'a avere ce a
lassatu numai pentru bine-faceri. —
Acestu testamentu, care merita a fi pu-
blicatu in integulu sèu, dupa cum s'a si
tiparitu in brosiure, coprinde, pre
langa mai multe precepte pioșe, doue
principale dispositiuni: un'a pentru *fon-
darea* unui *Seminariu centrale* in Buc-
curesci, cu titlu: *Seminariulu „Nifonu
Mitropolitulu* pentru care lasa venitu-
rile mai multoru imobile. precum si
venitulu fondului in bunuri romane in
valore de aproape 1 millionu.

— A dou'a dispositiune, avendu
veniturile mai multoru mosie este privi-
toria la fondulu destinatu *invetiamentului
laicu si alte bine-faceri*. Din acestu fondu
se voru plati burse (stipendie) tineri-
loru ce se voru destinge prin invetia-
tura si buna portare, si se voru tramite
si in strainetate. Mai multe alte disposi-
tiuni privescu la *modulu administratiunii*
acestei mari averi, la *ajutorulu rudelor*
si *seraciloru*, la *instituirea unei tipografie*
pentru cărți bisericești, la ajutorie pre
la biserice, etc.

Vomu publică in tota intinderea
lur, acestu testamentu monumentale,
care amintesece timpii candu boierii
si pastorii besericei romane lassau averi
mari pentru spitale, beserice si alte in-
stitutiuni de binefaceri. — Se faceau
imputari, pana si publice prin diarie,
metropolitulu *Nifonu*, că aduna comora
si că este prea avaru. Ecce responsulu
lui cellu nobilu, piu si generosu, cu-
prinsu in testamentulu seu, care, mai
elocinte decâtu tote vorbele retorice,
spune pentru ce? si pentru cine au a-
dunatu? pentru fiii natiunei sale, pre
care atât'a au iubitu-o, fără a o spune
cu vorbe mari, ci documentandu-o prin
fapta adevratu maretia. Numele ne-
moritoriului *Nifonu* se va pronunția cu
iubire si pietate d'in generatiune in ge-
neratiune. Binecuventatu sè fia!

Diariile ce primimu asta-di de la
Buccuresci, pucine noutati ni aducu. —
Relativu la constituirea camerei intem-
plata in 25, Maiu, adaugemu aci, că
alta di se alessera vice-presiedintii, se-
cretarii și costorii, completandu-se ast-
felu officiuulu definitivu allu Camerei,
care a alessu de *Vicepresiedinti* pre DDi
C. Brailoiu, Dem. Cornea, I. Stratu si
C. Nanu. — *Secretari*: dd. Petru Milo,
Nicolescu, Stef. Falcoianu, Al. Catargiu,
(majoru) N. Mosiu, Vl. Ghica, Vas.
Cristopolu, Vas. Nicolescu. — *Questori*:
N. Tataranu, A. Tulceanu, Colon. Var-
navu, si Dem. Letiu. — S'au processu
apoi la tragerea la sorti a celloru optu
sectiuni alle camerei.

De la secretariulu societati acad-
demice romane d'in Buccuresci primimu
urmatori'a scrișșore:

Buccuresci. 24. Maiu, 1875.

Dle Red.! Binevoiti, Ve rogu. a publi-
că in diariulu ce redigeti, urmatori'a com-

municatiune d'in partea Societati academice
romane:

„*Societatea Academica Romana* are
onore a aduce la connoscinti'a totoru-a
co recensiunea lucrariloru intrate spre
cercetare s'a publicatu in annalele So-
cietatei an 1874. Concurentii, cari do-
rescu a-si recapată Manuscriptele se
potu adressă directu la *Delegatiunea So-
cietatei*, dandu voia acesteia-a a desigillă
scrișșorile cu mottulu respectivu, spre
a se incredentiă despre identitatea nu-
melui.“

Primiti incredentiarea, etc.

Secretariulu Soc. Acad. Rom.

C. G. Damboviceanu.

VARIETATI.

* *Succinu* = (Bernstein) in Bu-
covina. Sunt 40 de anni de candu
unu tierranu gasisse una buccata de suc-
cinu pre territoriulu dominiului Zucica
situatu pre vallea Moscovu in padurea
de langa Cernauti. Buccat'a mesură in
lungine 15 Centimetri si in diametru 5
Cm. De atunci nu s'au mai gasitu alt'a,
pana la 1874. candu bar. Schröckinger
descoperi intr'altu locu unu stratu de
acesta pacura, aproape de satulu Vam'a
langa drumulu ce duce de la Sucev'a
preste Gurahumor'a la Campulungu.
Stratulu este grossu de 190 centimetri
si lungu de 6 metri. Se spera bunu ca-
stigu d'in exploatare. Se voru descoperi
negressitu assemene strate si intr'alte
parti alle Bucovinei, de ora ce in partea
Romaniei de preste Milcovu (Moldov'a)
s'a descoperitu mai de multu buccati de
succinu regru, fără ca de atunci sè se fi
cercatu mai de parte terreulu, cu tote
că exploatandu-se acesta pacura, ar fi
unu ramu de industria forte castigatiusu
pentru proprietariulu staturiloru si pen-
tru tierra; dar ce sè ne miramu, candu
petroleulu, care existe in abundantiu in
Romania, inca nu se exploateza cum ar
trebul, ca sè faca concurrinti'a cellui
d'in Americ'a si se devina unu isvoru
de avutia pentru tierra.

(Casse de pastrare pentru
scolari.) La scolele d'in Bpest'a s'au
intrudussu, dupa esemplulu scolaroru
d'in Germani'a, institutiunea d'a se in-
fiintiă casse de pastrare d'in banutii ce
scolarii capeta de la parinti pentru dis-
tractiune, pôme, etc. Acesta institutiune
are indoitu folosu, unulu si cellu de
frunte, că scolarii se invetia d'in copil-
laria a pastră, a crutiă, éra candu ter-
mina studie se vedu in possessiunea
unui micu capitalu. Bani si admini-
stra de cătra directiunea scolei, carea
dă scolariloru carticelle despre banutii
depositati, precum se face la alte insti-
tute de pastrare. Esemplulu a demnu
de imitatu.

(Emigratiune.) Diariulu „Ob-
zor“ annuncia că Crestinii d'in Bosni'a
emigreza cu gloșele spre a scapă de per-
secutiunile turcesci si se asiedia la mar-
ginile Croatiei. De la 1. Aprile pana la
mediulu lui Maiu transmigraza preste
600 suflete. Ambe guvernele au cuno-
scinti'a despre acest'a, dar diariile offi-
ciale „tacu.“

(Cei mai desfatori si cei mai
multi rugi de trandafiri in Ungar-
ia) se afla in gradinele Archiducelui Io-
sifu, un'a in Aleciutu si alt'a in parculu de
pre insul'a Margaritei in Pest'a. In acest'a
sunt preste 10.000 rugi, si pre fia care rugu
sunt nenumerate rose. Cei diece mii de rugi
cuprindu 1100 soiuri de trandafiri si in ca-
talogele tiparite sunt insamnatu 3000 varie-
tati de rose, d'in cari celle mai multe inflo-
rescu tota ver'a. — Cine pote osse rode, si
— se desfteteza in padure de trandafiri, in-
halandu mirosulu loru cellu scumpu-aro-
maticu.

† Ministrulu de finantie Dl Col. Széll
a mai numitu pentru tote districtele
catastrali căti-va secretari, revisori si
mai multi officiali, totu magiari, nemti si
slovaci inese éra neoi unu romanu. Dar acum
nu ne mai prinde mirarea, căci diariile of-
ficiose cu uimire publica date despre prodi,

gios'a activitate a Dlui ministru, care cea
mai mare parte a diliei tiene conferintie cu
consiliarii sei si cu capii sectiuniloru, pri-
mesce 10—20 visite, citeșce 40—50 epistole,
apoi mai primesece 25 facatori de proiecto si
planuri, 98 alti individi, cari „neaperatu“
au sè vorbesca cu ministrulu. — Tote aceste
in statiunea morta, dar apoi ce o sè fia la
erna, minunea minuniloru. De unde sè-si
pota aduce aminte ca essistu si Valachi in
tierra.

(Ovatiuni) Calletori'a ministrului de
interne Col. Tisza la Dobritinu, mai apoi
la Oradea-Mare, au fostu unu adevratu
triumfu. Mergandu de la Gestu unde are
mosi'a sa, cătra Orade 100 clase si 320
callareti essira spre intimpinarea lui pana
la satulu rom. Negioridu, calle de una ora
de la Orade. — Agerulu ministru, aducan-
du-si a minte de fluctuatiunile aurei popu-
lari, in responsulu ce dede la cuventulu de
bineventare, disse „deca mi-ar fi ursita si
mie ca altoru omeni mai mari decâtu mine,
ca preste unu annu seu doi sè me usediu,
pastrati-mi cellu pucinu binevoitori'a amicitia.

(Vulturul gigantic.) In diliele
trocute unu venatoru impuscă langa gradiu'a
castellulu de Rétfalu, langa Essecu, unu
vulture, alle carui aripe intinse mesura 15
urme. Vulturu de acesta marime redica in
sboru mnellulu si copii mai mici.

(Urcarea didactrului la sco-
lele secundaria de statu.) Ministrulu
instructiunii publice au urcatu tax'a de inve-
tiamentu pre an. sco'. 1875/6, la 12 fl. pen-
tru tote gimnasiile si scolele reali de statu.

— Tax'a de immatriculare remane si pre vii-
toriu neschimbata, ad. 2 fl 10 cr. v. a.

(Inundatiuni in urm'a ruptu-
reloru de nori) Desele ploii cu ruptu-
re nori au causatu ver'ari de apa si acestea
mari stricatiuni in mai multe parti, assia
ia Brassieu in 2 Jun. unde se innecă o fe-
mee betrana. — Assemene in Ludosiu-micu
unde grandin'a strică vinele si granele. In
Oradea-M, riuletulu Paris, inglodă stradele
orasiulu, etc. In partile Romaniei de preste
Milcovu inca tempestatile au fostu dese, riu-
rile au inundatu semenaturele, facandu si
acolo mari stricatiuni.

(Anunciu literariu) La W.
Krafft, tipografu in Sabliu, voru aparé
inca in decursulu lunii lui Juniu a. c. ur-
matoriele doue opuri: a) „Sistemulu
metricu“ Manualu pentru invetia-
tori De Basiliu Petri directoru su-
pramu allu scolaroru granitieresci. In ace-
stu manualu se tracteza si metodu com-
putulu in scol'a poporale in urm'a introdu-
cerei sistemulu metricu. b) „Sistemulu
metricu. Manualu pentru scolari, de
acellu-a-si autoru Pretiulu ambeloru se va
aduce la cunoscinti'a publica, candu elle
voru fi essitu de sub pressa.

* * Campan'a besericei catedrali d'in
Iasi au crepatu. Acesta campana apessa
mai multu de 70 centenarie.

(Maialu) va tiene Reuniunea sodali-
loru rom. d'in Clusiu la 20 Jun. c. st. n.
in padurea de la Monasturu. Participanti
platescu 1 fl. pentru mes'a comune si alte
spese.

* * Dl. B. P. Hasdeu continua la Uni-
versitatea d'in Buccuresci interessantulu si
instructivulu *cursu de filologia comparativa*
Luni 7. Jun. au inceputu a vorbi despre
„*periodulu ascendinte si descendinte in istori'a
limbeloru*.“ Se dice că Dl. Hasdeu ar fi in-
vitatu la prelectiunile salle preformidabilulu
criticastu *Burla* d'in Iasi, cunoscutu d'in
„Conv. lit.“ unde incepusse a dascalu— pre-
cum se dice, d'in ordinu mai inaltu, —
mai antaiu pre Dl. T. Cipariu, mai apoi si
pre Dl. Hasdeu, — inse junele *Burla* ar fi
declinatu avendu — a veni la Buccuresci
d'in grati'a dlui *Maiorescu* a merge in
strainetate spre a-si completă studiele aca-
demice; dar imperterritu june promise
că va critică aspru si aceste prelectiuni —
mai neinte d'a-si terminatu studiele, —
indata ce se voru fi publicatu prin diarie.—
Et pueri nasum rhinocerotis habent.

(Numire) Iosifu Ratiu numitu esse-
cutoru la judecatori'a d'in Blasiu.

(Congressulu prasiitoriloru de
metasa) se va tiene in an. 1876. la Mi-
lanu (Mediolanu). Ministeriulu de agricul-

tura, industria si comerciulu aduce acest'a la
cunoscinti'a publiculu interessatu. In Ungari'a,
precătu scimu, numai in Banatulu Timisiu-
lui se prasescu vermii de metasa, in Roma-
ni'a inca prea pucinu si se pare că si acolo
e in decadenti'a.

Publicatiune

despre impartirea premiilor de statu, ce se va
tiené in annulu acestu-a in Transilvaani'a, pen-
tru prasirea caliloru.

Se face cunoscutu, cumca impartirea
premiilor de statu, pentru prasirea caliloru se
va face in urmatoriele locuri din Transil-
vani'a:

La Csik-Sereda in 12 Iuliu 1875.

La Dicső-Szt.-Márton in 23 Iuliu 1875.

La Sabliu in 13 Septembrie 1875.

La Aiudu in 15 Octomve 1875.

La Gherla in 4 Novembre 1875.

Pentru statiunile aceste sunt urmató-
riele premie de statu determinate.

I. Pentru epe cu manzu sanetosu, nein-
tiercatu, bine nutritu sanetóse si tari, prove-
diute cu insusiri a fi epe bune de prasela.

A) La Statiunile din Csikszereda si
Gherla cu 20 galb.

Premiulu primu	12 „
„ allu doilea	10 „
„ „ treilea	8 „
„ „ patrulea	6 „
„ „ cincilea	5 „

B) La statiunile din Dicső-Szent-Márton,
Sabliu si Aiudu cu 65 galb. reg. ung.

Premiulu primu	12 galb.
„ allu doilea	8 „
„ „ treilea	6 „
„ „ patrulea	5 „

II. Pentru manze de 3 anni, ce pro-
mitu o capacitate excellenta spre prasire.

A) La statiunile cu 80 galb. din Csik-
szereda si Gherla.

Premiulu primu	10 galb.
„ allu doilea	8 „
„ „ treilea	6 „
„ „ patrulea	5 „
„ „ cincilea	5 „
„ „ siesseslea	5 „

B) La statiunile provideute cu 65 galb.
ung. din Dicső-Szent-Márton, Sabliu si
Aiudu.

Premiulu primu	10 galb.
„ a doilea	8 „
„ „ treilea	6 „
„ „ patrulea	5 „
„ „ cincilea	5 „

Impartirea premiilor castigate, precum
si deciderea asup'a caloru presentati spre
premiare, se face in data, in faci'al loculu
prin comisiune mista, anume spre acestu
scopu emissa.

Proprietarii caloru adussi spre pre-
miare, sunt obligati a documentă, cu adev-
rinti'a de la judele comunale, cumca epele cu
manzi neintiercati, au fostu in proprietatea
loru inca inainte de fetare; séu că manzele
de 3 anni adusse spre premiare sunt de la
propriele loru epe si că aci le-au crescutu.

Comisiunile emisse sunt plenipotentiate
a premi'a afara de concursu pre acei-a, cari
voru produce manzi nejuganiti si fără nici
unu defectu.

Că comisiunea emissa spre premia-
re sè scia la tempulu seu numerulu concur-
rentiloru, e obligatu fi-care concurrentu,
din diu'a prefapta spre premiare, a se insi-
nuá la primariulu statiunei, prin care se
voru dá informatiunile necessarie.

Budapesta, 22 Aprile 1875.

De la ministeriulu de agricultura indu-
stria si comerciulu.

Incauoscintiare.

Dupa ce conferinti'a intieligintiei
romane din cerculu alegatoriu de Ale-
sdu, convocata si tienuta in 2 Iuniu, a.
c. fu forte restrinsa d'in caus'a că mai
multi nu au primitu notitia despre
aceea; de alta parte, — că comisiunea
emissa spre notificarea conclusulu fia

Continuare pre pag. 127.

cu candidatul conferintei, sè pota referà acelei-a — si, — un'a cupresiedintele affla de bine, ma necesariu a convocà alta conferintia mai plenaria si anume: prin acest'a convoca nu numai pre toti intielegintii romani, ci si pre insii allegatori din cerculu Alesdului pre diu'a de 24 Juniu, a. e. Stilu nou la 11 ore demineti'a, la Otelulu de la statiunea callei ferrate d'in Vadu.

(Rév) Membri Comissiuinei:

Vasilii Iutiu,
Presied. Comissiuinei si
Subcomitetului Boro-
danu allu Reuniunii
Rloru d'in Bihari'a.
Vasilii Abrudanu,
Presied. Sub-Comite-
tului Alesdanu.

Ioane Borosiu
Gabrielu Lungu
Victorulu Pallade.

Bibliografia.

„Foia Familiei“ pentru petrecere si cultura, appare una data pre luna la Iassi sub redactiunea dlui I. P. Florantinu. Pretulu pentru Austri'a 4 fl. v. a. si se pote plati in terminu de doue lune.

„Buciumulu Romanu“ cunoscentie utile, appare la Iassi, odata pre luna de câte trei colle. Editor. D. Teodoru Codrescu. Prenumeratiunea se face pre unu annu si pretulu pentru Transilvania e 12 lei (4 fl. 50 cr.) (Summariulu Nrului I. e. 1, Glossariulu Evangeliei lui Coresi d'in 1561. — 2, Fragminte istorice. 3.) Diplom'a principelui Dem. Cantemiru, de membru allu academiei de Berlin. 4.) Caritatea (poesia) 5.) Ornicele (orlogiele,) 6.) Remediulu infallibile contr'a arsunei cu fosforu. 7.) epizootia, 8.) orbirea calilor, 9.) Restaurarea pellei vechie si mucedite. 10.) Notitie statistice. 11.) Bibliochronologia romana.)

(Diarie noue) Cu finea lui Maiu, c. apparu la Iassi sub tilu „Aperatoriulu Legei“ unu diariu politicu ce esse de doue ori in Septemana. Pretulu 20 lei, pre annu in Iassi. Pentru districte 24 lei, era pentru Strainetate se adauge portulu.

„Acer'a (aquila) Romana“ au apparutu mai de multu, dar neprimindu-lu, nu scimu conditiunile de prenumeratiune.

Sciri mai noue si electrice.

Bucuresci, 5. Jun. Camer'a deputatorulu se intrunì asta-di si alesse presiediate pre principele Demitru Ghica, cu 84 voturi contr'a 7 v.

Zagabria, 7. Jun. Comiss. de codificatiune presentà reportulu despre regulamentulu advocatiile. Proiectulu de lege despre procedur'a in cause baccatelle se primi reshimbatu la desbuterea speciale.

Carlovetiu, 7. Jun. Judecandu dupa elle petrecute in conferintia de adi, nu inape indoiela, cà la alegerea membriloru comitetulu congressuale voru invinge uldistii (va se dica partit'a cea mare nationale liberale. R.) ceea ce va produce neunverate conflicte. (Sè n'ajba superare dl. reortoru.)

Negotinu, 7. Jun. Ca in celle lalte stricte, asià si in acestu districtu, (locuitu romani) principele fu primitu cu ovani si cordialitate. Poporatiunea de la sate alergatu cu miile a face omagielesalle mitorului. Urbea Negotinu i presentà o ressa in care se amintescu cu laude serbiele dinastiei Obrenovicu si i-se jumescce edintia.

Posnania, 7. Jun. Prelatulu Cozia nu pentru cà refusà a face marturisireativu la escomunicatiunea prepositulu Kiek Kähme, dupa ascultarea tienia asta-di, arrestatu de nou.

Vienna, 8. Jun. „Pressa“ annun d'in Prag'a scirea, cà principessa indischgratz au daruitu pentru scorie lui Don Carlos 300,000 fl espiindu totodata speranti'a, cà Don Car-

los sè-si ajunga currendu tient'a dorintieloru salle. (Pucintica rabdare numai!)

Versalia, 7. Jun. (Adunarea nat.) Eppulu Dupanloup cere a se presentà proiectulu de lege relativu la instructiunea superiore. Modificatiunea propusa de Chesnelong fu primita dupa care dieceseloru catolice li-se dà dreptulu d'a infintia institute mai nalte de instructiune, incuviintiandu-se assemene dreptu si consistorieloru israelitice.

London, 7. Jun. Whalley annuncia cà va interpellà pre ministrulu D'Israeli, de are d'insulu cunoscentia despre aceea, cà unu numeru considerabile de Iesuiti s'a assiediatu, in contr'a legii, in Angli'a si ore guvernulu are intentiunea d'a-i persecutà, séu ce felu de mesure vre sè iee in contr'a lor?

Zagabria, 8. Jun. Zivkovic respunse la interpellatiunea lui Macanetiu relativu la ingerinti'a ministeriulu ung. Macanetiu replica intaritatu si presiedintele camerei face a se desiertà gale-riele; Macanetiu protesta calificandu de barbara procederea presiedintelui, acestu-a lu chiama la ordine. — Zivkovic respunde si la cellelalte interpellatiuni alle lui Macanetiu, acestu-a declara cà nu e multumitu; camer'a inse iea actu despre respunsulu datu d'in partea guvernulu.

Carlovetiu, 8. Jun. In urma-rea pressiunei d'in partea toturoru Episcopiloru, cari declarara, cà nu voru primi mandatulu d'a fi cu Mileticiu in comitetulu congressuale, acestu-a promise, cà indata ce i-se va face satisfactiunea d'a fi alessu, va renuncia numai decatu. — La antaiulu scrutiniu au fostu alessi membri ord. ai comitetulu: Eppulu Stoicovicu, Aless. Nicoliciu, Branovaschi, Suboticiu, Zivkovic si Mileticiu, care si renuncia, motivandu cà nu vre se impedece lucrarele in armonia alle comitetulu. Abnegatiunea lui Miletiu dovedesce bunu sentiu si e unu actu de patriotismu. — Resultatulu alegerii definitive este: Membri ord.: Eppulu Stoicovicu, protopopulu Branovicu, paroculu Ivanovicu, Branovaschi, Nicoliciu Suboticiu, Zivkovicu, Casapovicu, Suplenti: Eppulu Voinovicu, protop. Stefanovicu, Dr. Maximovicu, Dr. Stefanovicu si Despiniciu!

Beligradu, 8. Jun. In Turnu-Severinu Romanii fecera ovatiune principelui Serbiei. Principele Carolu tramisse spre salutarea principelui Milanu o deputatiune cu generalu Lupu in frunte. — In Beligradu se facu mari pregatiri pentru primirea principelui la reintorcerea sa.

Zagabria, 9 Jun. Banulu impartesiesce Camerei cà, M. Sa regele n'au sancionatu novella electorala ci au retramisu-o de nou camerei. Cucoliciu si socii presenta unu statutu disciplinariu pentru advocati.

Constantinopole, 9 Jun. Sultanulu tramisse domitorulu d'in Casgaru mai multe tunuri si jumetatea millionu de florinti. — In Tessalia sunt celle mai frumoase aspecte de unu secerisiu mannosu.

Clusiu, 9 Jun. Romanii preste totu se tieniu passivi si nu icau parte in affacerile comissiuiloru. Activistii inse considera concludusulu de passivitate, allu congressulu de la Sabiu, cà unu ce neobligatoru pentru d'insii, si partecipa la miscamintele electorali.

Zagabria, 9 Jun. Camer'a votà guvernulu indemnitatu pantru Summ'a de 250,000 fl. spesata preste bugetu. Differentiile intre Banulu Croatie si intre ministriulu ung. escate d'in caus'a novellei elect. se inlaturara, conservandu-se nevetemate interesele Croatie si bun'a intielegere intre ambele parti.

Vienna, 9 Jun. La burs'a de asta-di se latira faime, provenite d'in Berlin, cà regele si regin'a Greci'a ar fi paresitu tierr'a Una escadra russesca au mersu pre mare grecesca spre aperarea reginie (mareducossa russesca) — In cercurile diplomatiche de aici absolutu nemica nu se scie despre tramitarea escadrei russesce in apele Greciei.

Versalia 9 Jun. In Aduarea nat. ministrulu instruct. publice annuncia, cà la a trei-a cetera a legii de instruct. va cere schimbarea art. II. d'insulu nu se invoiesce ca departamentele, comunitatile si diecesel: sè aiba dreptulu d'a infintia institute de invetiamentu mai nalte.

Vienna, 10 Jun Agintele Romane DL. Costa foru se ascepta sè ascepta sè soscesca asta-di de la Buccuresci spre a luà parte la conferintiele d'aici cu ministrii Ungariei.

Accus'a contr'a Wiesinger e pentru crima de insiellatiune cercata. Pertratara se va tieni la 15 Jun si nu inantea juratorulu ci inantea unui senatu sub presidiulu vice-presiedintelui Schwaiger.

Carlovetiu, 10 Jun. In sied. de asta-di a Congressulu s'a publicatu Rescriptulu r-g. prin care se refusa sanctionarea Statutulu pentru alegerea mitropolitulu.

Zagabria, 10 Jun. Macanetiu cere departarea organeloru politiei de pre galeriele camere si lassarea ca sè intre publiculu. Presiedintele motiveza mesurele luate cu necesitatea d'a se inlatura demonstratiunile incercate. Macanetiu, dupa ce vorbi lungu despre situatiunea partiteloru, fece urm. propunere de urgentia: „camer'a se roge prin adresa pre domitorulu, ca acestu-a se dispuna prin potestatea sa reg. alegerea deputatorulu d'in confiniile milit. mai departe M. Sa se dispuna ca diet'a Croatie si a Dalmatie se numesca comissiuini pentru incorporarea Dalmatie cu regatulu Croatie si pentru lucrarea unei legi elect.“ La votare propunerea fu respinsa.

Berlin, 10 Jun. A Eppulu Forster fu condemnatu pentru escomunicarea prepositulu Kiele, la 2000 marce de arg. ca la 1000 fl.) ori eventualu la 133 dille de reclusiune.

Vienna, 11. Jun. Diariulu „Noua Pr. lib.“ i-se telegrafeza, de la Berlinu, important'a scire cà este imminente publicatiunea unui ordinu de cabinetu, prin care lui Bismarcu i-se dà concediu pre timpu nedeterminatu, Delbruck si Camphau sen se voru insarcinà a-lu suplini si imperatulu si-reserveza a cere in casuri speciali suatulu lui Bismarcu.

Berlinu, 11. Jun. Camer'a magnatorulu primi neschimbata legea modificata de camer'a deputatorulu, despre administrarea averiloru comunitatorulu bes. catolice. — Camer'a deputatorulu respinse propunerea lui Lyscovschi relativu la intruducerea limbei polonese ca limba a instructiunei in scolele populari. (Libertate burcuesca!)

Zagabria, 11 Jun. Clubulu centrale allu Camerei decise a se alege in comitetulu de 5. (pentru desbaterea propunerii lui Macanetiu) pre Vuceticiu, Mrazovicu, Micsatovicu Macanetiu si Dreoinu. Repotulu comissiuinii asupr'a novellei electorale este: Urbea Fiume alege doi deputati, era modulu de alege si determinarea d'a se alege mui-preuna sé in doue cercuri separate selassa in voi'a cetatieniloru.

Vienna, 11 Jun. D'in Constantinopole se telegrafeza „Nouei Pr. lib.“ cà o flotilla turcesca d'in cinci vase de rebellu au sprimitu ordinu a merge in archipelagulu grecescu. — Protocolele finali alle conferintiei vamali cu Russia, se subscrisera eri.

Genf, 10 Jun. Consiliulu cellu mare d'in Genf respinse eri cu 44 voturi, contr'a 12 v. proiectulu de lege a lui G. Fazy relativu la despartirea beserice de càtra statulu.

Genf, 10 Jun. Consiliulu cellu mare d'in Genf respinse eri cu 44 voturi, contr'a 12 v. proiectulu de lege a lui G. Fazy relativu la despartirea beserice de càtra statulu.

Genf, 10 Jun. Consiliulu cellu mare d'in Genf respinse eri cu 44 voturi, contr'a 12 v. proiectulu de lege a lui G. Fazy relativu la despartirea beserice de càtra statulu.

Genf, 10 Jun. Consiliulu cellu mare d'in Genf respinse eri cu 44 voturi, contr'a 12 v. proiectulu de lege a lui G. Fazy relativu la despartirea beserice de càtra statulu.

Genf, 10 Jun. Consiliulu cellu mare d'in Genf respinse eri cu 44 voturi, contr'a 12 v. proiectulu de lege a lui G. Fazy relativu la despartirea beserice de càtra statulu.

Genf, 10 Jun. Consiliulu cellu mare d'in Genf respinse eri cu 44 voturi, contr'a 12 v. proiectulu de lege a lui G. Fazy relativu la despartirea beserice de càtra statulu.

voiti a primi in colonele stim. „Federatiuni“ respunsulu meu la unu articlu, apparutu in Nr. 29. allu Albinei in contr'a mea. Loculu potrivitu respunsulu meu aru fi „Albina“ inse esperindu eu, cà Dlu Babesiu nu publica articlole tramisse de mine, ci numai celle tramisse in contr'a mea, me vediu silitu a recurge la altu organu de publicitate. Amu sè mai insemnu, cà Redactiunea „Albinei“ au tramissu Nr. 29 in comun'a Nicolintia, unde are numai unu prenumerantu, in 6 esemplarie, scriindu pre adress'a prenumerantelu: „sè se imparta.“ E de credintu, cà se voru fi tramissu si in alte comune mai multe esemplarie. Din care cauza si cu e tendintia au avutu Redactiunea „Albinei“ atât'a attentiune straordinaria càtra neinsemnat'a mea persona, nu potu se-mi esplicu: judec: singuru onor. publicu cetitoriu. Mi-se pare, nu cum-va onor. Redactiue a „Albinei“ m'au onoratu cu atât'a attentiune din cauza cà amu reclamatu de repetite ori unu articlu tramissu spre publicare cu termini nu tocmai linguastori.

Rogandu-te Dle Reductoru, cà sè binevoiesci a publicà si acesta epistola adressata D'alle, lassandu apoi sè urmezo si respunsulu pentru „Albina,“ remanu cu destinsa sti-ma. etc.

I. Militariu,
Capellanu.

Epistola deschisa

Onoratei Reductiuni a „Albinei“

Ceti articulu apparutu in Nr. 29 a „Albinei“ tramissu de „doi crestini“ d'in Satulu-nou, compatimindu pre publiculu cetitoriu cà e constrinsu sè cetesca atâte barfele si murdare intr'o foia cu programa nationale, in locu ca Redactiunea sè ofera prenumerantiloru lectura mai potrivita. Unu articlu ca acestu-a, carele d'in inceputu pana in fine descrie totu contraiulu, n'amu cetitu inca. Si eu luai conditulu in mana, nu ca sè stau de vorba cu acei doi „crestini,“ ci ca sè dau satisfactiune Pre Santitulu meu Archiereu, care totudeaun'a m'au distinsu d'intro collegii mei pretiindu-me forte si nu dora pentru-cà Archiereulu meu aru crede barfeleloru apparute in „Albina“, ci pentru cà sè nu presuppuna publiculu cetitoriu — carele nu me cunosce pre mine — ca si cumu Archiereulu nostru aru si chirotonitu pre unu nedemnu de trept'a preutiessa. Voiescu sè trecu la objectu. Inainte de tôte Satulu-nou nu e orasiu cu 8—900 de alegatori, ci o comunitate cu 400—500 de alegatori, era a egerea de capellanu nu s'au intemplatu in 24. Aprile, partecipandu numai 108 de alegatori, abià a 1/10 parte, ci in 27 Aprile votandu 118 de membri sinodali, asiadara cam a 1/4 parte, deschidindu-se sinodulu la 9 ore si finindu-se la 1/2 pre 10 inainte de inceperea liturgiei, si publicandu-se sinodulu in 20. Aprile d'impreuna cu objectulu pertracandu conformu §-lu 9 allu statutulu organicu, era nu pre timpulu liturgiei, si „camu fara“ „scirea multimei,“ dupa cumu reportedia coi „doi crestini.“ Cà n'au partecipatu mai multi la alogere, nu e de mirare cà-ci nici in alte comune nu partecipa mai multi in proportiune cu numerulu alegatoriloru, si caus'a nu e cà s'au tienia sinodulu camu fara „scirea multimei.“ Ore cumu de au fostu alegerea fara scirea multimei, candu vreo càti-va Romani renegati — intre cari sunt si cei „doi crestini“ — din diu'a publicarei, pana in diu'a tienerei sinodulu au cutroieratu tota comun'a, mergandu de la casa, la casa, si agitandu cu felu de felu de minciuni in contra mea. Asià de esemplu spunea Romaniloru, cà se tiene sinodulu, ca sè se subscrie comun'a, cà mi-va da 40 de jugere d'in pamentulu beserice. Acesta minciuna au si fostu caus'a, de n'au partecipatu mai multi membri la sinodu.

Sinodulu au trebuitu sè se tiena nainte de S. liturgia, pentruca in diu'a aceea liturgi'a s'au celebratu in limb'a serbesca, si ori si candu s'au intemplatu tienerea sinodulu parochialu romanu in vreo Domineca cu liturgia in limb'a sorba, totudeaun'a parochulu serbescu localu seau au inceputu S. liturgia càtra 11 ore, seau de orà timpu de véra, essià cu Lithia, cà Romanii din caus'a

Locu deschisu pentru affaceri personali, etc. *)

Pré Stimante Dle Reductoru!

Contandu la ospitalitatea foiies ce o redactezi DTa, vinu cu rogarea, ca sè bine-

*) Pentru alticlii publicati sub acestu titlu Redactiunea nu primesce respunderea decatu numai facia cu tribun. de pressa. Red. „Fed.“

timpului inaintatu se se imprascio, si asiá se se impedece tineria sinodului. Si asiá intiellegandu noi cá prentulu serbescu intentiondia era-si a essi cu Santile cruci, ca se prevenimú acestei eventualitati, s'au deschisu sinodulu — neavendu Romanii liturgia la 9 ore, fiindu-se votarea la 9^{1/2}, era liturgi'a incepundu-se la 10 ore; asiá dara nu s'au retienutu nime de la sinodu din caus'a liturgiei, ci din caus'a intrigeloru contrariloru nostri Serbi. Notariulu Ciavosichii si officialulu Ciobanu sunt ambi Romani gr. or, si au partecipatu simplu ca membri ai sinodului, era nu in calitate de officianti. Cá aru fi influintiatu Dnulu Protopopu, nu scju in ce modú se fie essecutatu densulu influintiarea aceea; deoraca densulu ca presiedinte au deschisu sinodulu dupa formalitatile prescriste. Dara cei doi crescini binevoiesca si essa Dloru in publicu documentandu contrariulu affirmatiunai melle. Ce se atinge in fine de person'a mea, apoi amu intru adeveru o portare marcata, inse nu pentru Romani, ci pentru contrarii nostri Serbi si pentru negatii nostri. E unu adevoru si aceea, cá sum „batausiu“; inse in intieossu impropriu, si nu in acellu-a, in care sunt descristu; cá-ci credeti-me Dloru, cá candu capota contrarii nostri Serbi in lupta pentru independint'a nostra ierarchica cáte o lovitura de la mine, apoi se vaita asiá de urritu, incátu resuna Belgradulu, si se aude pana la Cosovopolje (unde Serbii perdusse independint'a loru nationala, batuti de Turci.) Nu negu nici aceea cá amu fostu condemnatu la multu de 70 de fl, pentruca amu dissu despre prentulu serbescu din locu cu ocasiunea candu s'au atacatu in presentia mea onórea Episcopulu meu si a Metropoliu romane, cá densulu e unu sdrentiousu si unu butivnu, coea ce e si adevoratu cá-ci prentulu serbescu ambla in haine rupte si bate birturile, incátu petrecandu odata tota nóptea in birtu, — lu dus ere doi insi diu'a pre la 9 ore de sub mani a cassa. Era condemnarea mea écca cumu s'au intemplatú. Amintitulu prentu serbescu me accusa la judetiulu cercualu, ne amintindu in accusa sa caracterulu meu de Theologu, si eu fui judecatu in absintia decátu judele cercualu, unu Serbu cu numele Pauncovic, figurandu de marturi totu Serbi. Eu amu si appellatu contr'a acestei sentintie nelegale, inse pana acum nu s'au decisu nimica. Sè presupunemu, cá sentintia s'aru fi adussu cu observarea formeloru prescriste de lege, totu-si sentintia nu se pote considerá de legala, fiindca dupa institutiunile Bisericeii nostre, certele personale intre unu Prentu si unu Theologu le judeca Consistoriulu carele e uniuulu foru competentu in trebile

de natur'a acesta, era nici de unu forurile civile. Sentintia din cestune are naintea consistoriulu totu a ceea-si valóre legala, carea aru avé inaintea forurilor militare o sentintia a Consistoriulu addussa contr'a unui ostasiu pontru cá au vatematu pre altu collegu allu seu. Se presupunemu inse si casulu, cá forulu civile aru fi fostu competentu in treb'a acést'a, apoi totu-si sentintia aceea nu e capace de a inpeca chirotonirea mea, pentru-ca substratulu causei contiene numai o transgressiune era nu crima, apoi „nedemnu“ face pre unu Theologu numai o crima comissa. Sè privimú in fine objectulu acestu-a si din altu punctu de vedere, si annume punu urmatori'a intrebare Dlu Redactoru: Unu ostasiu luptandu-se in batalia pentru seump'a sa patria navalindu inimici asupr'a lui lu vulneredia si-lu facu prinsonieru; era stabilindu-se pacea si densulu se reintórce in patria sa. Ore ce voru face concetatienu lui? despretiulu voru cá au fostu prinsonieru? casilá-lu voru din patria, ca pre unu omu privatu de tota onoreá? Eu sum de firma convingere cá nu numai cá nu i-se va intemplá nimica din celle disse, ci-lu voru destinge cu deosebita onóre.

Si deca eu luptandu-me pentru onorea Archiereulu meu si a natiunei melle in contr'a inimiciloru natiunei melle, a Serbiloru, prin intrigele acestoru-a sufferii, ore ce cugeti Dle Redactoru allu „Alb.“ Sumu eu pentru aceea unu omu cu portare marcata immoralá, sumu eu demnu de dispretiulu Archiereulu diecesanu si a Romaniloru, sum eu nedemnu de preutitu? Dta cunosci prea bine referintiele nóstre cu Serbii si lupt'a cea crancená, ce trebue sè o portámu noi necontentitu pentru independint'a nostra ierarchica; DTA scii si acea cá afara de parintele meu si cetiú Domni la inceputu numiti n'avemu alta intelligenia, si asiá dara nu mi-au remasu alta decátu sè me arruncu si eu pre campulu luptei si dupa tóte acesteá, ce consecintie logice trebuiá sè tragi Dta d'in aceste doue casuri analóge? Dta trebuiá sè scii si aceea cá fiindu eu allessu cu voturi unanime, Romanii me onoredia pentru portarea mea si pentru neazarile melle sufferie d'in partea Serbiloru, deci Dtalte trebuiá sè-ti treca prin decá turesco „doi crescini“ nu potú fi alta, minte, cá aceirenegati.

Inse ce face onor. Redactiune? Termina acellu pamfletu cu cuvintele: „Appellamu si noi“ Si cunosci Dta pre acci „doi crescini“, cari de Romani buni ce sunt ei, atátu de multu, i dore vatemarea onorei Prentulu serbescu, si caroru-a te-ai insociu si Dta appellandu diupreuna cu ei, precandu acci doi „crescini“ sunt nesce renegati af..... si

nesce unelte órbe a contrariloru nostri Serbi cu cari a se insoci e rusine fie c rui Romanu adevoratu d'in Satulu-nou. Aducandu-mi aminte de cuvintele intielectulu Solomonu: „Spune-mi cu cine te insociiesci, si eu-ti voi spune cine esci“, si privindu la socii appellanti ai Dtalte, rogate, Dle Redactoru ore ce sè cugetu eu despre Dta? S'au nu cum-va ai nutritu Dta acea sperantia vana, cá cetindu Pr. Santia Sa Episcopulu cuvintele: „Appellamu si noi“ se va cutremura si nu va cutediá sè me chirotonesca ci-mi va dice: „Du-te fiule la „Infallibilulu din Budapesta“ saruta-i papuculu, ca sè-ti dobedesci absolutiunea; cá-ci altucumu nu te potú chirotoni.“ Mi-pare reu cá nu Ti-s'au realisatu visulu cá-ci eu fui Sombeta in 17 Maiu chirotanitu de Diaconu, era Domineca in 18 Maiu de presbiteru, asiá dara du a ce au vediatu lumin'a dílle pamfletulu Dtalte.

Dle Redactoru! Din incidintele acestu-a sunt constrinsu sè conchidu, seau cá Dtalte Ti-lipsece totalminte logic'a morala sanetosá, carea ingur'a mare te falesci cá o possiedi, seau cá cu forti'a voiesci a Te gerá d' protectorele si defensorele statutulu nostru organicu besericescu, precandu nu scii nici atát'a, cá in intielles-ulu §. 16. allu Stat. org. in contr'a decisiunei sinodulu parochialu se apelleza in restimpu de 14 dílle prin Protopopu la respectivulu consistoriu diecesanu, si nu la — „Albin'a.“

Incape si alta presupunere, carea se pare a fi mai verosimila, si adeva trebue se presupunú, cá DTA in deliriulu Omnipotintiei si a falsei si fallacei Divinitati a Dtalte n'ai pregetatu a te cobori din Olimpu, ocupandu-te cu simpl'a alegere a unui capellanu de la Satu, ca sè sfaremi pre unu nemernicu de Theologu, cá au peccatitu in contr'a falsei Divinitati a Dtalte, prin tramiterea unoru reflessiuni, attingatorie alegerea Episcopulu din Aradu, spre publicare in Oraclulu pseudo-divinitati Talle „Alb.“

Nu potú sè trecu cu vederea nici affirmatiunea Dtalte, cá in Satulu-nou s'aru fi intemplatú abuzuri si confusiuni cam prea cu grossulu. La acést'a observu cá deca DTA mai cutedi a afirmá inco odata unu neadeveru ca acestu-a, apoi Te dechiaru pseudo-divinulu Redactoru de unu „mincinosu infamú.“ Te rogu aduti aminte de dícal'a romana: „Rusinea dórme, era tu o pomenesci.“ Pentru aceea fii bunu si nu descoperá abuzurile si confusiunile comisse — nu de noi ci de insi-ai omenii Dtalte.

In fine Ti-dau sfatulu parintescu, ca sè cauti sè te vindeci de ideia-ti ficsa, cá consistoriele si celalalte elemente a Metropoliu nostre gr. or. romane, n'aru fi capabile de a-si implini functiunile lorú fara concursulu

si ingerintia DTalle. Te, sfatueseu in interressulu familiei cei numeroze a Dtalte, cá-ci o idee ficsa, de nu se suppone unei cure radicale, apoi cu incetulu functiunile spiritulu devinu din dí in dí mai neregulate, si in urm'a urmeloru Te poti pomeni intr'o buna deminetia in cas'a — — — Si acumú Adio! Dl. meu! Chartia si negrela ai in abundantia, tipariulu Ti-stá la dispositiune scrie, tiparesce, cátu voiesci, inse eu nu-ti voi respunde nemica, pentruca amu primitu asupr'a mea o missiune santa, carei-a amu dedicatu totu timpulu vietiei melle, deci nu-mi resteza timpu de a me mai occupá cu nimicuri! Atáta Dtalte.

Era pre cei „doi crescini“ seau mai bine dissu necrescini, i dechiaru in faci'a lumii romane de nesce infami, desbracaati de ori simtiu crescinescu, de nesce clevetitori si mincinosi, pana nu voru essi de dupa tufa si nu voru poté documentá tóte celle díse despre alegere si despre caracterulu meu, cu documinte demne de credientu.

Satulu-nou in diu'a inaltiarei Domnuului
Trifonu Militarulu,
presbiteru-capellanu.

Articl. de lege XXXV. 1874. Despre notarii publici regesci, — revediatu si corressu
se afla gat'a, retiparitu. Cei ce voru sè aiba acesta lege (necessaria nu numai notariloru publici, ci si notariloru communalu, preutiloru, si invetiatoriloru pentru a instrue poporulu) sè grabesca a se insinuá, cá-ci numai 500 esemplarie s'au retiparitu si pana va appare editiunea officiale (in limb'a rom.) va trece inca multu timp. — Pretiulu e cunoscutu d'in anouncele anteriori. Red.

Burs'a de Vienn'a, 5. Jun. 1875

Metallice 5%	70.20
Imprumutulu nat. 5%	74.35
Sorti din 1860	112.20
Actiunile banci	968.—
Actiunile instit. de creditu	235.—
Obligatiuni rurale ung.	80.50
„ „ Temisiane	80.25
„ „ Transilvane	79.—
„ „ Croato-slav.	82.—
Londonu	111.15
Argintu	102.40
Galbenu	5.25
Napoleond'or.	8.88

ALESSANDRU ROMANU

Propriet. edit. si red. respundiet.

Communicatiunea pre callile ferrate ung.

Calcea ferr. i. r. priv. a statulu.

Trenuri accelerate Vienn'a-Pest'a.

Vienn'a, pleca	3.15 a. m.	Dupa m. la 11.— ser'a
Pest'a, sosesece	10.05	6.35 dem.

Pest'a-Vienn'a.

Pest'a, pleca	7.50 dem.	2.25 d. m.
Vienn'a sosesece	2.12 d. m.	9.29 ser'a.

Trenuri accelerate sub statiunea vaporeloru accelerate.

Vienn'a—Baziasu.	Baziasu—Vienn'a.
Luni si Vineri	Luni si Vineri
Vienn'a, pleca 3.15 n. m.	Baziasu pleca 6.05 ser'a
Bpest'a „ 10.30 ser'a	Timisior'a „ 10.07
Czegléd „ 12.02 dem.	Szegedin „ 1.41 d. m.
Szegedinu „ 2.47	Czegléd „ 4.36
Timisior'a „ 5.19	Bpest'a „ 7.50
Baziasu, sosesece 8.46	Vienn'a sos. 2.12 d. m.

Trenuri de persone Vienn'a—Baziasu.

Vienn'a plec.	8.45 dem.	8.20 ser'a
Posoniu „	11.13 „	11.08 „
Érsék-Ujvár „	2.21 „	2.14 „
Pest'a sosesece	5.56 „	6.08 „
Pest'a pleca	6.57 ser'a	7.05 „
Czegléd „	9.33 „	9.35 „
Szegedinu „	1.31 noptea	1.41 „
Timisior'a „	9.15 „	5.30 „
Baziasu sosesece	8.46 dem.	10.29 ser'a

Baziasu—Vienn'a.

Baziasu plec.	6.05 ser'a	3.30 dem
Timisior'a „	10.38 „	9.17 „
Szegedinu „	1.57 noptea	1.16 d. m.
Czegléd „	5.49 dem.	5.23 „
Pest'a sos.	8.12 „	7.49 „
Pest'a plec.	9.15 „	9.25 ser'a
Érsék-Ujvár „	1.21 d. m.	1.11 noptea
Posoniu „	4.23 „	4.20 dem.
Vienn'a sos.	6.09 ser'a	6.08 „

Trenuri directe call. ferr. de Tisza.

Pest'a—Czegléd.	Pest'a—Czegléd
Pest'a, pl. 6.28 so.	7.30 d. Czegléd pl. 8.19 d. 6.40 a.
Czeglédso. 8.33 „	9.48 „ Pest'a so. 10.45 „ 8.31 „

Trenuri mestecate

Vienn'a—Posoniu.	Posoniu—Vienn'a.		
Vienn'a pleca	4.30 d. m.	Posoniu plec.	7.30
Posoniu sos.	7.02 ser'a	Vienn'a sos.	9.06

Calcea ferr. de Tis'a.

Pest'a—Cassovia.

Post'a pleca	7.30 dem.	6.16 ser'a	
Czegléd „	10.18 a. m.	9.18 „	
Szolnok „	11.22 „	10.26 noptea	6.16 dem.
P.-Ladány „	2.— d. m.	1.52 „	11.36 a. m.
Debrecen „	3.51 „	3.30 dem. sos.	2.20 d. m.
Miskolcz „	11.51 ser'a	1.50 d. m. plec.	8.— dem.
Cassovia sos.	11.51 noptea	6.— ser'a	11.43 a. m.

Cassovia—Pest'a.

Cassovia plec.	5.— dem.	9.20 a. m.	6.01 ser'a
Miskolcz „	7.42 „	1.41 d. m. sos.	9.34 ser.
Debrecen „	12.23 d. m.	10.12 noptea pl.	3.25 d. m.
P.-Ladány „	2.24 „	12.22 „	6.26 4
Szolnok „	4.54 „	4.40 dem.	12.14 „
Czegléd „	5.49 „	5.49 „	sos. 1.49 „
Pest'a sos.	8.31 ser'a	8.45 „	

Pest'a—Aradu—Timisiora.

Pest'a pleca	7.30 dem.	6.26 ser'a	
Czegléd „	10.18 a. m.	9.08 „	6.60 dem.
Szolnok „	11.12 „	10.15 „	8.34 „
Ciab'a „	2.01 d. m.	2.55 dem.	4.16 d. m.
Aradu „	3.51 „	6.— „	sos. 7.33 ser
Timisior'a sos.	5.40 „	8.36 „	

Timisior'a—Aradu—Pest'a.

Timisior'a pleca	10.37 a. m.	6.20 d. m.	
Aradu „	12.36 d. m.	9.16 sea	6.20 dem. r.

Ciab'a „	2.10 „	11.42 nopt.	10.42 a. m.
Szolnok „	4.54 „	4.24 dem.	5.34 d. m.
Czegléd „	5.39 „	5.59 „	s. 6.59 ser'a
Pest'a sos.	8.31 ser'a	8.05 „	

Pest'a—Oradeamare.

Pest'a pleca	7.30 dem.	6.26 ser'a
P.-Ladány „	2.35 d. m.	2.10 noptea
Oradea-mare sos.	4.47 „	5.21 dem.

Oradeamare—Pest'a.

Oradeamare pleca	11.22 a. m.	9.— ser'a
P.-Ladány „	1.23 d. m.	11.45 ndpte
Pest'a sos.	8.31 ser'a	8.45 dem.

Calcea ferr. I. Transilvana.

Aradu—Alb'a-Jul'a.

Aradu pleca	4.16 d. m.	6.20 dem.
Semeria (Piski) „	12.18 noptea	2.05 d. m.
Alb'a-Jul'a sos.	2.55 „	4.01 „

Alb'a-Jul'a—Aradu.

Alb'a-Julia pleca	12.53 noptea	10.— a. m.
Semeria „	3.48 „	12.48 d. m.
Aradu sos.	5.46 dem.	8.02 „

Semeria—Petrosieni. Petrosieni—Semeria.

Semeria pleca	2.55 d. m.	Petrosieni plec.	7.10 dem.
Petrosieni sos.	7.12 „	Semeria sos.	11.52 a. m.

Calcea ferr. Nord-Ostica.

Debrecen—M.-Sziget.

Debrecen plec.	4.12 d. m.	4.— noptea
Satur. are sos.	9.33 ser'a	8.08 dem.
Királyháza „	12.31 nopt.	10.03 a. m.
M.-Sziget „	5.26 dem.	1.48 d. m.

M.-Sziget—Debrecen.

M.-Sziget plec.	8.24 ser'a	11.31 a. m.
Satur. are sos.	5.45 dem.	4.33 d. m.
Debrecen „	11.50 a. m.	9.07 ser'a.

Calcea ferr. ung. resariteana.

Oradea-Mare—Brassica.

Oradea-mare pl.	5.07 d. m.	6.18 dem.	
Clusiu „	11.21 se. s.	3.08 d. m. pl.	8.45 dem.
Cociardu „	2.54 noptea	1.31 d. m.	
Teiusiu „	4.26 „	4.30 „	
Blasiu „	5.21 „	6.05 „	
Kediasiu „	7.01 „	11.21 „	
Segisiora „	8.26 „	6.10 „	
Brassieu „	1.30 d. m.		

Brassieu—Oradeamare.

Brassieu pleca	2.10 d. m.	7.30 ser'a
Segisior'a „	7.15 ser'a	8.03 „
Mediasiu „	8.38 „	5.23 dem.
Blasiu „	10.20 noptea	7.54 „
Teiusiu „	10.36 „	9.50 „
Cociardu „	1.12 „	12.42 d. m.
Clusiu „	4.45 d. sis.	4.40 „ pl. 12.30 d. m.
Oradeamare sos.	10.55 a. m.	sos. 8.32 ser'a

Cociardu—M.-Osiorheiu.

Cociardiu plec.	3.20 dem.	M.-Osiorheiu pl.	10.05 ser'a
M.-Osiorheiu sos.	5.45 „	Cociardu sos.	12.26 noptea

Copsi'a—Sabitú.

Copsi'a pleca	6.55 dem.	9.40 ser'a
Sabitú sos.	9.05 a. m.	11.40 noptea

Sabitú—Copsi'a (Kiskapuz).

Sabitú pleca	6.40 r. m.	3.40 dem.
Copsi'a sos.	7.50 ser'a	6.35 „

Alb'a-Jul'a—Teiusia.

A.-Julia pleca	10.10 ser'a	1.25 noptea	8.— dem.
Teiusiu sos.	10.50 „	2.05 „	8.40 „

Teiusiu—Alb'a-Jul'a.

Teiusiu pleca	9.05 a. m.	4.10 d. m.	11.46 noptea
A.-Jul'a sos.	9.45 „	4.50 „	12.26 d. m.